

ת"פ 17831/10/15 - מדינת ישראל נגד מהדי אבו רגב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17831-10-15 מדינת ישראל נ' אבו רגב(עציר) 02 פברואר 2016

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מהדי אבו רגב (עציר)

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. ביום 4.11.2015 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1), (2) ו-(3) בצירוף סעיף 25 לחוק.

2. בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 5.10.2015 בשעה 15:30, בסמוך למעבר שועפט, התרחש אירוע הפרת סדר בו נטלו חלק 30-40 מתפרעים. המתפרעים שרפו צמיגים וידו אבנים וחפצים לעבר שוטרים, אשר שהו במסגרת תפקידם מתחת לעמדת הפילבוקס שבמעבר שועפט. הנאשם השתתף בהפרת הסדר האמורה, ובמהלכה יידה ממרחק של כמה עשרות מטרים, מספר אבנים לעבר השוטרים.

3. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש, והצדדים נותרו חופשיים בטיעוניהם. נוכח גילו הצעיר של הנאשם, הוריתי על הכנת תסקיר שירות מבחן בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר עולה כי הנאשם הנו בן 18.5, רווק, מתגורר בבית אמו בשועפט במציאות משפחתית מורכבת, על רקע נטישת אב המשפחה ומצב כלכלי קשה. לחובת הנאשם אי-הרשעה קודמת משנת 2014 מבית-משפט לנוער, בגין עבירה של ניסיון לתקיפת שוטר שבוצעה בשנת 2011.

בכל הנוגע לעבירות נשוא תיק זה - הנאשם נטל אחריות לביצוע. הוא ציין לפני שירות המבחן כי במועד ביצוע העבירות הוא הבחין בקבוצת נערים שהתפרעו וזרקו אבנים לעבר חיילים והחליט להצטרף אליהם (הנאשם טען לפני שירות המבחן כי התלבט בעניין, אך התקשה לפרט אודות כך). לדברי הנאשם, הוא העריך כי המרחק בין מיקומו עם קבוצת המתפרעים, לבין החיילים הנו גדול, ולפיכך סבר כי האבנים שהשליך לא יפגעו בחיילים.

לדעת שירות המבחן, הנאשם ביצע את העבירות מתוך קושי לויסות דחפים, מבלי הפעלת שיקול-דעת מספק, ומתוך צרכי השתייכות והיגררות חברתית המאפיינים את גילו הכרונולוגי של הנאשם. הנאשם שלל בדבריו לפני שירות

המבחן, השתייכות לארגונים חברתיים ופוליטיים.

מבחינת גורמי סיכוי - שירות המבחן התרשם כי הנאשם חש אחריות כלפי משפחתו הגרעינית, וכי הוא בעל יכולות וכישורים שכן לדבריו השלים 12 שנות לימוד וכן עבד וסייע לפרנסת המשפחה. הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע עליהם צער. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי משמש עבור הנאשם גורם מרתיע, וכי הנאשם חווה את מעצרו כחוויה קשה המאופיינת בבדידות רבה.

מבחינת גורמי סיכון - שירות המבחן התרשם מקיומה של דלות מילולית אצל הנאשם, וקושי בתקשורת. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להתבונן באופן ביקורתי על מעשיו ועל השלכותיהם, התייחסותו לעבירות היא מצמצמת, והוא ביטא הכרה נמוכה במסוכנות הטמונה במעשיו. זאת, על-אף סנקציה עונשית שהוטלה על הנאשם בעבר בנסיבות דומות. לגישת שירות המבחן, הערכת הסיכון להישנות העבירות היא בינונית.

במישור ההמלצה - נוכח גילו הצעיר של הנאשם, תפקודו כתלמיד וכמפרנס, לקיחת אחריות והבעת צער על המעשים, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם קנס כספי, התחייבות כספית ומאסר מותנה.

טיעוני הצדדים לעונש

5. באת-כוח המאשימה, עו"ד שירה קניטל, עמדה על חומרת המעשים המיוחסים לנאשם, על נסיבות ביצועם ועל הערכים שנפגעו בגינם. לגישת המאשימה, יש מקום להחמרת הענישה עקב היותה של ירושלים "עיר בוערת" כלשונה של באת-כוח המאשימה (המאשימה הגישה דו"ח עם נתונים מספריים בעניין). עוד הזכירה באת-כוח המאשימה תיקוני חקיקה שאינם חלים בעניין זה, אולם מעידים אף הם על מגמת החמרה. לטענתה, מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם נע מ-12 עד 30 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש במחצית המתחם - 20 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי וקנס. יוער כי באת-כוח המאשימה התייחסה בטיעוניה לאסמכתא מן הפסיקה, אף כי ציינה כי הענישה הנוהגת אינה רלוונטית עקב קריאתה להחמרה בענישה הנוהגת.

6. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד מוסטפא יחיא, טען כי מתחם הענישה ההולמת נע ממספר חודשי מאסר בפועל ועד 9 חודשי מאסר בפועל. הסנגור ציין טעמים מדוע אין מקום להחמרה בענישה מעבר לזו הנוהגת, וכן הפנה לדו"ח ועדת דורנר וכן לאסמכתא מן הפסיקה לתמיכה בטענותיו. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם (לרבות ההודאה, גיל צעיר, נסיבות אישיות מורכבות והעדר ריצוי עונש מאסר בפועל בעבר), ועתר להסתפק בימי מעצרו של הנאשם עד כה לפי המלצת שירות המבחן, ולחלופין - להטיל עד 6 חודשי מאסר בפועל.

מתחם הענישה ההולמת

7. אין חולק לפניי כי שתי העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות "אירוע" אחד לצורך קביעתו של מתחם עונש הולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את המתחם האמור בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בכל הנוגע לערכים החברתיים שנפגעו - בתי-המשפט עמדו פעמים רבות בפסיקתם על החומרה הרבה הטמונה במעשה של ניסיון לתקיפת שוטרים בעת מילוי תפקידם באמצעות נשק קר של יידוי אבנים במסגרת התפרעות רבת-משתתפים; על הנזק הרב שעלול להיגרם בעקבות כך לחיים ולשלמות הגוף; וכן על היות המעשים חותרים תחת האינטרס הציבורי של הגנה על שלטון החוק ועל העוסקים במלאכת אכיפתו. לא בכדי קבע המחוקק עונש מינימום של שלושה חודשים מאסר, בגין העבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות או ניסיון לה. למרבה הצער, הפרות סדר

ומעשי אלימות חמורים במהלכן, תוך סיכון כוחות הביטחון, הפכו לתופעה נפוצה ומדאיגה, המחייבת תגובה עונשית הולמת.

בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** במקרה שלפניי, מלמדת כי מדובר בהתפרעות בה נטלו חלק עשרות מפגינים, אשר שרפו צמיגים, ויידו אבנים וחפצים לעבר שוטרים ששהו במקום במסגרת מילוי תפקידם. הנאשם השתתף בהתפרעות, ויידה מספר אבנים לעבר השוטרים. אמת, האבנים הושלכו ממרחק של כמה עשרות מטרים. לא נטען כי מי מאנשי כוחות הביטחון נפגע כתוצאה מכך. אף לא נטען כי הנאשם היה רעול-פנים. כמו כן, העבירות בוצעו בסמוך למעבר שועפט, ולא במקום רגיש כדוגמת הר-הבית. עם זאת, העבירות בוצעו על רקע תקופה מתוחה. הנאשם יידה לא אבן אחת כי אם מספר אבנים, ובכך היה טמון פוטנציאל לפגיעה בחייהם ובשלומם של הכוחות הפועלים בשטח.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי המשפט עמדו פעם אחר פעם על כך שמעשים כדוגמת אלה בהם עוסק תיק זה, מסכנים שוטרים וחיילים האמונים על בטחון הציבור, וכי ככלל האינטרס הציבורי להרתיע ולהגן מפני מעשים אלה גובר על שיקולים אישיים. בהתאם לכך, נוהגים בתי-המשפט להטיל במקרים דומים, עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג וברית. משך המאסר בפועל מושפע מנסיבות שונות הנוגעות למעשה ולעושה כדוגמת: חומרת ההתפרעות, תזמון עריכתה ומיקומה (כך למשל, התפרעות בהר הבית וסביבותיו נחשבת נסיבה מחמירה עקב רגישות המקום); שאלת השימוש בנשק חם כגון זיקוקים ובקבוקי תבערה באירוע; מספר האבנים שהנאשם יידה במהלך האירוע; היותו של הנאשם רעול פנים (באופן היכול להצביע על תכנון מוקדם); המרחק ממנו יידו האבנים; גילו של הנאשם; שאלת קיומו של עבר פלילי רלוונטי; ועוד (ראו והשוו מהעת האחרונה: ת"פ (מחוזי י-ם) 20814-02-15 מדינת ישראל נ' מהדי אבו אלהווא (14.12.2015); עפ"ג (מחוזי י-ם) 15980-07-15 מדינת ישראל נ' אחמד עוויסאת (16.7.15); עפ"ג (מחוזי י-ם) 21523-08-15 מדינת ישראל נ' ענאתי (14.10.2015)).

8. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע **ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל.**

9. בנסיבות העניין, לא מצאתי הצדקה לחרוג מהמתחם שנקבע לקולא (משיקולי שיקום), או לחומרה (משיקולי הגנה על שלום הציבור).

העונש המתאים

10. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א לחוק העונשין:

לטובת הנאשם, שקלתי את ההודאה בעובדות כתב-האישום המתוקן ואת ייתור הצורך בניהול הוכחות עקב כך. בנוסף, שקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני הסנגור לפניי; את הצער שהביע הנאשם על מעשיו לפני שירות המבחן; וכן את גילו הצעיר של הנאשם בהיותו כבן 18 וחצי. על הנאשם לא נגזר עונש מאסר בפועל עד היום. יש להניח כי שהייתו של הנאשם כאדם צעיר מאחורי סורג וברית לראשונה בחייו אינה חוויה פשוטה עבורו, והדבר אף עולה מתסקיר שירות המבחן.

לחובת הנאשם, שקלתי את חומרת העבירות בהן הורשע, ואת הצורך בהרתעת הנאשם, כמו גם בהרתעת הרבים, מפני הישנות המעשים, בשים לב לפוטנציאל הנזק והסיכון הגלומים בהם. הצורך בהרתעת היחיד בולט במקרה

דן, בשים לב לעובדה כי אין מדובר בפעם הראשונה בה הנאשם מסתבך בפלילים בגין עבירה של ניסיון לתקיפת שוטרים. עיון בגיליון הרישום הפלילי של הנאשם מעלה כי במרץ 2014 קבע בית-המשפט לנוער כי הנאשם ביצע עבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בשנת 2011. באותו תיק, נמנע בית-המשפט לנוער מהרשעת הנאשם בדין, והטיל עליו 50 שעות של"צ, קנס והתחייבות כספית. עיון בפרוטוקול אותו דיון מעלה כי הנאשם הבטיח לבית-המשפט לנוער כי לא ישוב על מעשיו (ובלשונו: "אני לא אחזור על זה"). נראה כי הנאשם לא השכיל להפנים את הפסול שבמעשיו, שכן כשנה לאחר סיום ההליך בבית-המשפט לנוער, הוא שב וביצע עבירות דומות. תסקיר שירות המבחן מצביע אף הוא על היבטים בעייתיים, לרבות קושי של הנאשם בבחינה ביקורתית של מעשיו ובהפנמת המסוכנות הטמונה בהם, וכן סיכון בינוני להישנות העבירות.

11. באיזון בין מכלול השיקולים לקולא ולחומרה, אני רואה להעמיד את עונשו של הנאשם מעל לרף התחתון של המתחם שנקבע. לא ראיתי להוסיף קנס כספי על רכיב המאסר בפועל. בהתייחס לעמדתו העונשית של שירות המבחן, אזכיר כי מדובר בהמלצה בלבד שאינה כובלת את שיקול-דעתו של בית-המשפט. בעוד ששירות המבחן מתמקד בעיקר בשיקולים אישיים, תפקידו של בית-המשפט הוא לבחון את העונש ההולם בראייה רחבה ובשים לב למכלול שיקולי הענישה הצריכים לעניין, לרבות הלימה, הרתעה ושוויון בענישה.

סוף דבר

12. נוכח מכלול הטעמים שפורטו לעיל, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 9 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו בתיק זה.

ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שלוש שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת התפרעות, או עבירה של תקיפת שוטר מסוג עוון.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך שלוש שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג פשע.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ג שבט תשע"ו, 02 פברואר 2016, במעמד הצדדים.